

Sofinancira
Evropska unija

Pripravljeni na vse

„ KAJ PA, ČE BO POPLAVA? “
STE PRIPRAVLJENI?

Partnerji v projektu: Občina Žalec (vodilni partner), Razvojna agencija Savinja, Združenje EKOCI, Zdravstveni dom dr. Jožeta Potrata Žalec

ČASOVNICA predavanja

- 17.00 do 17.30 ure - predavanje Združenje Ekoci – Irena Rotar
- 17.30 do 18.00 ure - predavanje Civilna zaščita Žalec – g. Robert Vasle
- 18.30 do 18.30 ure - predstavitev zaščite hiše – g. Zvone Holobar
- 18.30 do 19.00 ure - vprašanja, razprava obiskovalcev
- 19.00 uri - zaključek

Vsebina vseh delavnic na UPI

- **November 2025: 12.11.2025 ob.17.00 uri**
- **Kaj pa če bo poplava? Kako zaščititi živila pred vodo in vlago?** Shranjevanje hrane na suhem in varnem. Kaj pa hišni ljubljenci? Prehranska varnost v poplavnih razmerah.
- **December 2025: 10.12. 2025 ob 17.00 uri**
- **Hrana, ki nas greje – kako se pripraviti na mraz, žledolom?** Kako zagotoviti prehransko varnost v zimskih kriznih razmerah? Katera hrana pomaga pri zimski odpornosti? Priprava na hude vremenske ujme.
- **Januar 2026: 14.1. 2026 ob 17.00 uri**
- **Plazovi in prehranska varnost, Kako preprečiti plazenje?** Predhodni sonaravni ukrepi proti plazenju tal. Zaloge semen in pomen dreves. Preventivna samooskrba za nepredvidene razmere.
- **Februar 2026: 11.2.2026 ob 17. uri**
- **Radiacija – kako ravnati in zagotoviti hrano?** Kakšne zaloge potrebujemo v primeru radiacije? Varno shranjevanje živil za daljše obdobje. Kako zaščititi hrano pred kontaminacijo? Ukrepi za zagotavljanje prehranske varnosti ob sevanju.

Pomembne so priprave

Kako pa ste vi pripravljeni na vse?

Prehranska varnost v morebitnih nepredvidenih situacijah?

Kaj potrebujemo za preživetje?

Kaj lahko kupimo in kaj lahko pripravimo sami?

Kaj lahko naredimo že naprej?

Izzivi prihodnosti

- Podnebne spremembe, nestabilne varnostno politične spremembe, vojne
- Odklopi elektrike, kibernetika varnost,
- Ozaveščenost ljudi, pomanjkanje vrednot, solidarnosti
- Hrana, zemlja, vodni viri, plazovi, viharji, sevanje
- Prehranska, energetska, zdravstvena varnost
- Lakota - skoraj 8 milijard ljudi, vsak 10 lačen
- Globalizacija
- **REŠITEV – PRIPRAVLJENI NA VSE**
- **Sklop delavnic in izobraževanj na Upi**

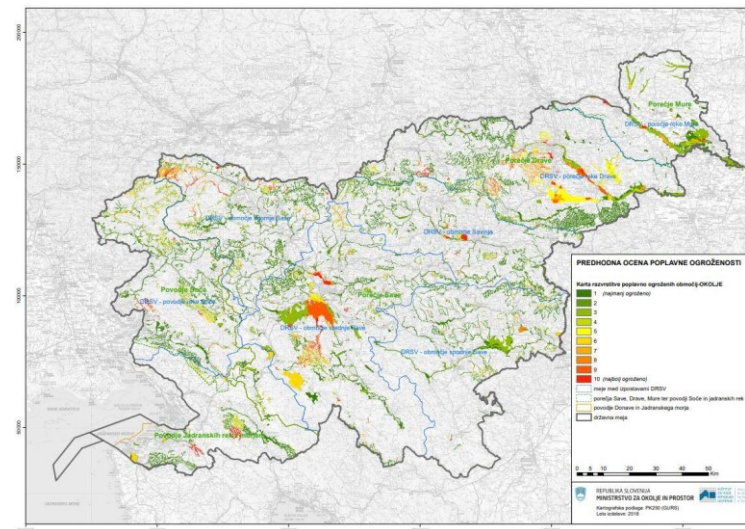
Ste zaradi poplav ogroženi tudi vi

- Poplavna ogroženost, marec 2025 - Ministrstvo za naravne vire in prostor- v Sloveniji določenih 104 območij pomembnega vpliva poplav.
- Na teh območjih živi približno 300.000 ljudi, kar pomeni, da je poplavno ogrožen **vsak sedmi Slovenec**.

- Preverite ali živite na poplavnem območju
- (Občina, ARSO, prostorski načrti):

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Voda/NZPO/Posodobitev_in_izdelava_kart_poplavne_nevarnosti_in_ogrozenosti.pdf

Spoznajte svojo poplavno ogroženost

- **Ključni zemljevidi in viri poplavne ogroženosti**
- **Karte poplavne nevarnosti in ogroženosti (GOV.SI)**
 - Prikazujejo obseg in globino poplav za 10, 100 in 500-letne scenarije.
 - Vključujejo tudi oceno ogroženosti ljudi, stavb, kulturne dediščine in okolja.
- * **PISO – Prostorski informacijski sistem občin**

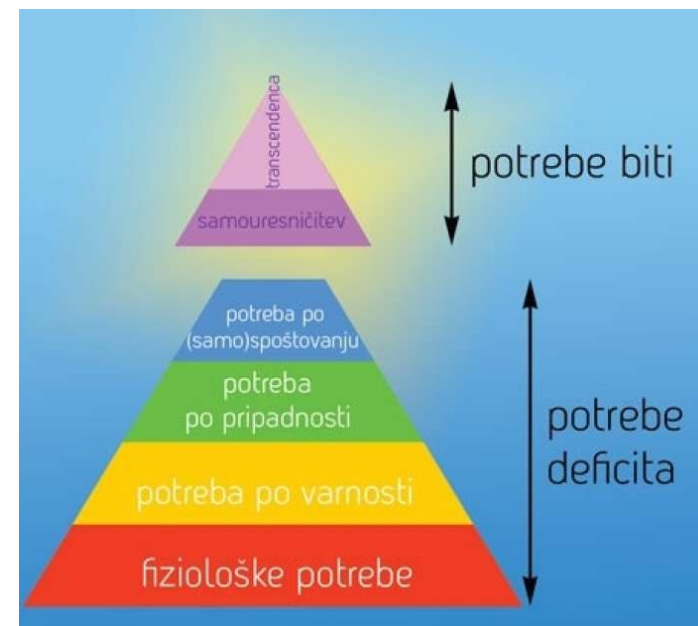
Interaktivni zemljevid s sloji za zelo redke, redke in pogoste poplave. Vir podatkov: ARSO.
- * **Opozorilna karta poplav (OPSI – Odprti podatki Slovenije)**
 - Nabor odprtih podatkov Direkcije RS za vode.
 - Vsebuje povezave do strukturiranih podatkov in URI-je za nadaljnjo uporabo
- * **Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (IKRPN)**
 - Uporabna za prostorsko načrtovanje in zmanjševanje poplavne ogroženosti.

Pravilo 3

zadovoljitve potreb za življenje

- Človek zdrži:
- **3 minute brez zraka**
- **3 ure brez zavetja** (če so zmerne temperature (nad 10 °C, brez vetra in padavin)
- **3 dni brez vode** (zmerna aktivnost, primerna temperatura)
- **3 tedne brez hrane** (če ima dostop do vode, počiva in je v dobrem zdravstvenem stanju)
- **Zadovoljitev potreb po MASLOWU**
- **Fiziološke potrebe** – **Osnovne potrebe** za preživetje kot so hrana, voda, zrak, spanje in zavetje.
- **Varnostne potrebe** – Občutek varnosti stabilnosti,
- vključno s finančno varnostjo, zdravjem, zaposlitvijo in zaščito pred nevarnostmi.
- * samouresničitev, intelektualne, duhovne potrebe

Kako poplave spremenijo življenje

- Možnost, da osnovne dobrine(vode, elektrike, hrana..) ne bodo dosegljive dlje časa širšemu krogu ljudi
- Pretrgane transportne poti, vdor meteornih in padavinskih vod v vodovodni sistem – voda ne bo pitna
- Zaloga PITNE vode - (bojlerji, wc kotlički? ..)
- Izviri, pripravljena voda v zalogah
- Primerna obutev in obleka

Voda – pomembna priprava in pravilna uporaba

* Pripravite zalogo embalirane pitne vode za vsaj 3 dni

- **10 –15 litrov na osebo na dan** za osnovno higieno, kuhanje, pomivanje, splakovanje
- Za 4 osebe: **40–60 litrov na dan / Za 7 dni: 280– 420 litrov**
- **Zaloga pitne vode – potrebno 2 litra na osebo na dan × 4 osebe × 7 dni = 56 litrov**
- **Voda – kako jo zagotoviti**
 - Zaloge v plastenkah ali kanistrih,
 - Zbiranje deževnice za sivo vodo
 - Prečiščevanje: filter, tablete, prekuhavanje , poiščite lokalne izvire
 - Uporaba **razkužilnih robčkov** ali **suhega šampona**
 - Pomivanje posode v dveh vedrih: eno za milnico, drugo za izpiranje
 - Uporaba **vedra z žagovino** kot suhi WC (brez vode)

Varnost vode in živil ob poplavih

- **Po poplavi vodo vedno prekuhajte**, če ni potrjeno, da je varna ali jo razkužite z tabletami za razkuževanje
- Če voda ni pitna uporabljajte tablete za razkuževanje vode ali stekleničke s filtri za vodo
- **Ne uporabljajte vode iz vodnjakov ali poškodovanih napeljav**, dokler ni analizirana
- **Pripravite zalogo nepokvarljivih živil**: konzerve, suho sadje, krekerji,
- **Zavržite vsa živila**, ki so bila v stiku s poplavno vodo, tudi zaprte embalaže, če so bile potopljene
- **Ne uživajte hrane iz kleti ali hladilnika**, če je bil prostor poplavljen
- **Higiena pri ravnanju s hrano** Pred pripravo hrane si **temeljito umijte roke** s pitno vodo in milom
- Uporabljajte **čisto posodo in pribor** - po potrebi **razkužite površine**, kjer pripravljate hrano
- Preverite **rok uporabe živil** in jih redno obnavljajte
- V nujnem primeru uporabite **tablete za razkuževanje vode**
- Poskrbite za **posebne prehranske potrebe** (dojenčki, starejši, bolniki)
- Watter to go: <https://www.grough.co.uk/magazine/2013/06/09/on-test-water-to-go-filtration-system-bottle>

Potrebna živila za 4 člansko družino 30 dni

- **Ogljikovi hidrati** - Riž, testenine, ovseni kosmiči, polenta, krekerji – 12 –15 kg
- **Beljakovine** - Konzervirane ribe, fižol, leča, paštete, maslo , jajca- 10–12 kg
- **Sadje in zelenjava** - Suho sadje, konzervirana zelenjava, kompoti- 8–10 kg
- **Maščobe** - Rastlinsko olje, oreščki, semena - 3–5 litrov / 2–3 kg
- **Dodatki** - sol, sladkor, začimbe, instant juhe, vitaminski dodatki..
- **Specifične potrebe** – hrana za otroke, bolnike, živali...

ZALOGE ŽIVIL HRANIMO NA VARNO MESTO

- Varnost živil ob poplavah
- Varnost živil ob izrednih razmerah
- Zamrzovalniki, hladilniki ne bodo delovali,
- [Dodatne info: https://nijz.si/wp-content/uploads/2014/03/varnost_zivil_v_izrednih_razmerah.pdf](https://nijz.si/wp-content/uploads/2014/03/varnost_zivil_v_izrednih_razmerah.pdf)

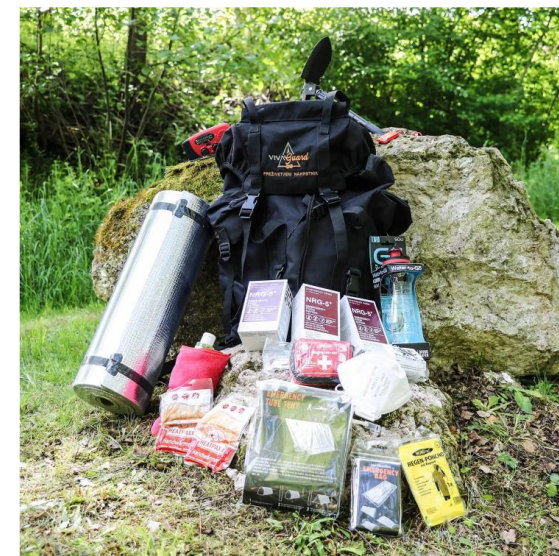
VARNOST ŽIVIL
V IZREDNIH RAZMERAH

Nahrbtnik preživetja

- Zakaj bi moral biti **nahrbtnik preživetja** v avtu za vsakega člana družine?
- Ne vemo kaj nas čaka na poti - poplava? Vihar? Plaz?
- **Vsebina** - hrana, voda, prva pomoč, dokumenti, gotovina, toaletne potrebščine
- **Nepremočljiva in dodatne oblačila in obutev - folija**
- **Samostojnost** - vsak ima najnujnejše osnovne pripomočke za preživetje.
- **Prilagodljivost** vsebine za otroke, starejše in bolnike
- **UČINKOVITOST – PRIPRAVLJENI NA VSE**
Dostopnost - hitro lahko dosežete nujne pripomočke za preživetje ne glede na situacijo.

Zavarovanje in varen umik

- **Zavarujte se** - sklenite ustrezno zavarovanje za poplavno škodo
- **Dokumentirajte stanje nepremičnine pred poplavo** (fotografije, video)
- in po poplavi, ko boste vlagali zahtevek za povrnitev škode
- **Zagotovite si hrano, vodo in prevoz**, če bo potrebna evakuacija
- **Redno spremljajte vremenske napovedi** in opozorila ARSO
- **Upoštevajte navodila Civilne zaščite in lokalnih oblasti**
- V primeru napovedi poplav takoj ukrepajte
- pravočasno izklopite elektriko in napeljave, zavarujte stavbo
- Umaknite vozilo, umaknite se na varno mesto
- Poskrbite za hišne ljubljence, pripravite varno mesto zanje
- Navodila in foto: : Uprava RS za zaščito in reševanje:

Kako se pripraviti, če živite ob rekah in potokih

- Umaknite dragocenosti, dokumente iz kleti in pritličja, izključite električno napeljavo,
- **PRITRDITE CISTERNE – UMAKNITE VNETLJIVE SNOVI, OLJA,**
- Namestite protipoplavne vreče ali zapore na vhodih
- Poskrbite za varno shranjevanje hrane in pitne vode – na višjih policah, v vodotesnih posodah
- Zavarujte greznice, električne omarice in plinske naprave
- **Načrtujte evakuacijo** - določite najvarnejšo pot do višje ležečih območij
- **Pripravite nahrbtnik preživetja z nujnimi potrebščinami:**
- voda, hrana, zdravila, baterijska svetilka, dokumenti
- Seznanite družinske člane z načrtom in lokacijo zbirnega mesta

Pripomočki za preprečevanje vdora vode

- **VREČE S PESKOM**
- napolnimo pred poplavo

- **NAPIHLJIVE VREČE**
- V suhem stanju so lahke in kompaktne.
- Ko pridejo v stik z vodo, se v nekaj minutah napolnijo z absorpcijskimi kristali.
- **Postavitev vhod, okno, garažo in vreča se aktivira sama.**
- **Hitra uporaba** - brez posebnega orodja ali fizičnega napora
- **Lahke za shranjevanje** — zavzamejo malo prostora
- **Večnamenske** - primerne za domove, podjetja, vrtove
- **Zaščita vhodnih vrat**, kletnih oken, garaž , preusmerjanje toka vode stran od hiše
- **Zasilna zaščita ob nenadnih** nevihtah ali hudourniških poplavih

- :

Kako se pripraviti na poplave, če živite na hribu

- Čeprav se zdi, da so višje lege varne pred poplavami, obstajajo **drugi nevarni dejavniki**, kot so:
- **Hudourniški tokovi**, ki se stekajo po pobočjih
- **Zemeljski plazovi** zaradi razmočenosti tal
- **Erozija in spodnašanje temeljev**
- **Kaj lahko storite:**
- **Preverite teren** okoli hiše – ali obstajajo jarki, potoki ali strmine, ki lahko usmerijo vodo proti objektu
- **Utrdite brežine** z zasaditvijo rastlin
- ali gradnjo opornih zidov
- **Očistite odtočne kanale** in žlebove, da voda ne zastaja

Kako pa se pripravimo v mestih

- **Zabetonirane površine** otežujejo naravno odtekanje vode **zamašeni kanalizacijski sistemi** povzročajo zastajanje in vračanje vode
- **Podzemni prostori** (kleti, garaže, trgovine) so posebej ogroženi
- **Gost promet** lahko oteži evakuacijo in dostop reševalnih služb
- **Pripravite dom ali poslovni prostor**
- Zavarujte kletne prostore: dvignite električne naprave,
- Namestite protipoplavne zapore
- Očistite žlebove, odtoke in kanalizacijske jaške
- Črpalke v kleti ali garaži
- **Pripravite nahrbtnik preživetja** -voda, hrana, baterijska svetilka,
- dokumenti, zdravila
- **Ob napovedi poplav vozilo parkirajte na višje ležečem območju**
- **Ne vozite po poplavljenih cestah – nevarnost za življenje**

Metode zaščite hiš pred poplavami

- **Protipoplavne regrade (barriere)**
- **Mobilne ali fiksne aluminijaste pregrade**, ki se namestijo pred vrata, okna ali garaže Primer: sistemi z vgrajenimi vodili, v katere se vstavi pregrado ob nevarnosti
- **Samodejne protipoplavne lopute**
- Namestijo se na **kanalizacijske cevi** in preprečujejo vračanje vode v objekt Posebej pomembne v mestih, kjer voda pogosto vdre skozi odtoke
- **Hidroizolacija temeljev in zidov**
- Uporaba vodoodpornih materialov pri gradnji ali sanaciji , zatesnitev razpok, fug in stikov z vodoodpornimi masami.
- Pomaga preprečiti vdor vlage in vode skozi zidove
- **Ureditev terena okoli hiše**

Ko pa Savinja poplavlja...

- G. Zvone Holobar
- Predstavitev dobre prakse
- **KAKO JE ZAŠČITIL HIŠO PRED POPLAVLJENO
REKO SAVINJO V VRBJU**

Kaj storiti po poplavi

- **Poskrbite za varnost**
- Ne vstopajte v poplavljenе prostore, dokler jih ne pregleda strokovnjak
- izklopite elektriko in plin, če obstaja sum poškodb
- **Čiščenje in razkuževanje**
- Odstranite blato, odpadke in poškodovano opremo, razkužite površine, kjer je bila voda. prezračite prostore, da preprečite nastanek plesni
- **Dokumentiranje škode.** Fotografirajte poškodbe za zavarovalnico. Zabeležite seznam uničenih predmetov Shranite račune za čiščenje in popravila.
- **Obvestite pristojne službe -** pokličite zavarovalnico in prijavite škodo
- Obvestite občino, če je poškodovana infrastruktura - poiščite pomoč pri Civilni zaščiti ali Rdečem križu
- **Preverite zdravje in počutje**
- Bodite pozorni na znake okužb ali težav z dihanjem
- **Preverite kakovost pitne vode – po potrebi jo prekuhajte**
- **Obnova in priprava na prihodnost**
- Preverite možnosti za sanacijo in nadgradite preventivne ukrepe

Kaj pa če vas poplava preseneti v avtu

- Poplavljenca cesta je lahko **smrtno nevarna**
- že 30 cm vode lahko ustavi avto, 60 cm pa ga odnese.
- **🚫 Nikoli ne** - zapeljite v vodo, če ne vidite dna
- če ste že v vodi: ostanite mirni
- takoj zapustite vozilo, če je to varno – skozi okno ali vrata
- ne odpirajte vrat, če je voda visoka – raje zadnje uporabite okno
- pojdite na višje mesto – nasip, streho, bližnji objekt
- Pokličite pomoč – 112, če je mogoče

Pomembno:

- Vedno spremljajte vremenska opozorila Izogibajte se vožnji v času močnih padavin
- V avtu imejte **komplet za nujne primere**: svetilko, odejo, vodo, telefon

Kako ohranjati kmetijska zemljišča

- kmetijske metode, pravilno oranje
- tla ne smejo biti nikdar gola
- srednje veliko drevo –absorbira do 500 l vode
- zasaditev rastlin z globokimi koreninami, ki utrjujejo tla
- obdelava tal z zmanjšano erozijo (nizka obdelava tal, pokrovo)
- zeleni pasovi in mejice
- upočasnijo tok vode in zmanjšajo spiranje zemlje
- **terenske prilagoditve, oblikovanje naklonov in nasipov,**
- ki usmerjajo vodo stran od kritičnih območij
- **Namestitvev drenažnih cevi** za globinsko odvodnjavanje

Kako preprečiti poplave na poljih

- na poljih - urejena vodna infrastruktura
- redno vzdrževanje jarkov, kanalov in odvodnih sistemov
- čiščenje zaraščenih strug in propustov, da voda nemoteno odteka
- gradnja zadrževalnikov in zadrževalnih bazenov za prestrezanje hudourniške vode

Sonaravno urejanje in ekoremediacije

- Urejanje vodotokov z upoštevanjem **naravnih procesov in ekosistemov** Cilj: **vodi omogočiti prostor**, da se ob ekstremnih padavinah voda **razlije varno in kontrolirano**
- **Akumulacijska jezera** - zadržujejo presežno vodo ob nalivih, upočasnijo tok in zmanjšajo poplavni val
- **Vzporedni potoki in razbremenilni kanali** Omogočajo **alternativno pot** za vodo
- **Mejice in vegetacijski pasovi**
- Zasaditev ob vodotokih z rastlinami, ki **utrjujejo brežine** Zmanjšujejo erozijo in spiranje zemlje
- Prostor, kjer se voda lahko **varno razlije** . Zmanjšujejo hitrost toka in škodo
- **Pomembno je, da jih ne pozidamo ali zasujemo**
- **Ekoremediacije** - uporaba **naravnih procesov za čiščenje in zadrževanje vode**
- primeri: mokrišča, trstičja, biološki filtri
- Povečujejo **biotsko raznovrstnost** in izboljšujejo kakovost vode

Deževni vrtovi - naravna rešitev za zadrževanje vode

- Plitva depresija v zemlji, zasajena z rastlinami, ki **vpijajo in filtrirajo meteorno vodo**
- Zmanjšuje količino vode, ki odteka v kanalizacijo
- Pomaga pri **zadrževanju, filtraciji in počasnem pronicanju vode v tla**
- **Kje jih lahko uporabimo?**
- Ob hišah, šolah, blokih, parkiriščih – na robovih polj ali med parcelami -n
- V mestih kot **zeleni pasovi** ob cestah ali pločnikih
- **Prednosti:**
- Zmanjšujejo poplavno ogroženost
- Čistijo vodo in izboljšujejo kakovost tal, privabljajo opraševalce
- Prispevajo k **trajnostni ureditvi prostora**
- **Kaj sadimo-** rastline, ki prenašajo sušo in občasno zalitost – perunike.
- Avtohtone vrste, ki ne potrebujejo dodatnega zalivanja

Kaj lahko storimo mi - sonaravne rešitve proti poplavam

- Aktivno državljanstvo Civilne iniciative
- Ekoci: <https://ekoci.si/zadnje/sporocilo-za-javnost-pobude-za-izboljsave-predstavljenega-dpn-savinjska-dolina-suhi-ali-mokri-zadrzevalniki/>
- CI: <https://www.facebook.com/groups/1169549273680826>
- Dokumenti:
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Voda/NZPO/Usmeritve_za_urejanje_vo_dotokov_in_njihovo_sanacijo_po_poplavah.pdf

CIVILNA ZAŠČITA ŽALEC

Poveljnik civilne zaščite Žalec

g. Robert Vasle

UKREPANJE OB POPLAVAH

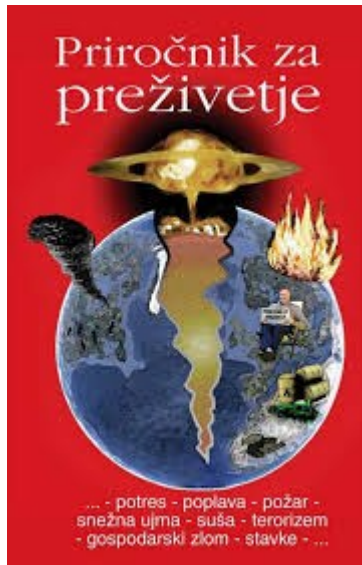

Koristne povezave

- Poplave in zaščita Uprava RS za zaščito in reševanje – napotki ob poplavah GOV.SI : <https://www.gov.si/teme/poplave/?fbclid=IwAR2efY0xX1Q6CEJ0Uu95TpBrS2X2KgDJjBzn-7e3oBpafEC-REJxg3dZGzw>
- Tematska stran o poplavah ARSO ; Vodna ogroženost in opozorila: <http://hmljn.arso.gov.si/vode/opozorila/>
- Prehranska varnost in pitna voda NIJZ : <https://nijz.si/moje-okolje/priporocila-za-ravnanje-s-hrano-in-pitno-vodo-ob-poplavah/>
- Sonaravno urejanje vodotokov GOV.SI – Usmeritve za urejanje vodotokov po poplavah: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/DRSV/Dokumenti/Dogodki/Povzetek-kljucnih-usmeritev-za-sonaravno-urejanje-voda_DRSV_nov-2024.pdf
- Protipoplavna zaščita – ukrepanje: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Publikacija/Zgibanke/zgibanka_protipoplavna_zascita_2020_vsebina_za_tisk.pdf
- Ministrstvo za obrambo: <https://zalec.si/wp-content/uploads/2020/06/preventiva-ob-poplavah.pdf>
- **Izobraževanje in pripravljenost**
- Civilna zaščita – lokalne enote in vaje Rdeči križ Slovenije – Prva pomoč in nesreče

Aktivnosti - kako se pripraviti

- Redno spremljanje uradnih in civilnih objav
- FB- EKOCI NIČ NAS NE SME PRESNETITI – BODIMO PRIPRAVLJENI - <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064560167634>
- Povezovanje v lokalno skupnost - solidarnost, pomoč , lokalna oskrba s hrano, sodelovanje, DRUŠTVO Samooskrbni, kupovanje pri lokalnih kmetih, način naročanja Oskrbovalnica
- Naučite otroke najti vodo in jo prečistiti, najti divjo hrano . Preskusite se z družino – vikend brez elektrike)

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pripravljeni na vse

Partnerji v projektu: Občina Žalec (vodilni partner), Razvojna agencija Savinja, Združenje EKOCI, Zdravstveni dom dr. Jožeta Potrata Žalec

Več info: [www.občina](http://www.obcina-zalec.si) Žalec .si

www.ekocii.si

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pripravljeni na vse

Partnerji v projektu: Občina Žalec (vodilni partner), Razvojna agencija Savinja, Združenje EKOCI, Zdravstveni dom dr. Jožeta Potrč Žalec

POPLAVE

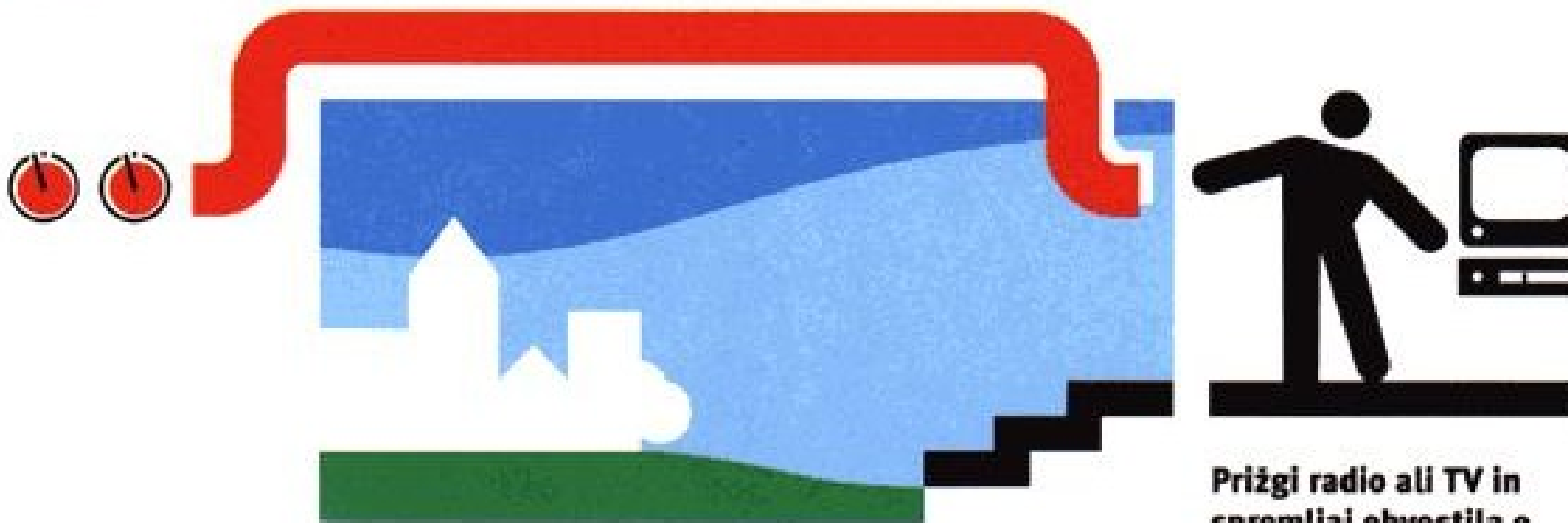
Kako ravnati v različnih situacijah

- Sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji
- Poplava
- Poplavna ogroženost
- Ukrepi pred poplavo
- Ukrepi med poplavo
- Ukrepi po poplavi
- Samozaščitni ukrepi

Sistem opazovanja obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji

1. OPOZORILO NA NEVARNOST - enoličen zvok sirene, ki traja **2 minuti** - se uporabi za **napoved** bližajoče se nevarnosti visoke vode, požara, ekološke nesreče in drugih nesreč.

Prizgi radio ali TV in spremljaj obvestila o nevarnostih in ukrepih ter ravnaj v skladu z njimi.

Sistem opazovanja obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji

2. NEPOSREDNA NEVARNOST - zavijajoč zvok sirene, ki traja **1 minuto** - se uporabi **ob nevarnosti** poplave, večjem požaru, radiološki in kemični nevarnosti, nevarnosti vojaškega napada ter ob drugih nevarnostih.

Prižgi radio ali TV in poslušaj navodila o zaščitnih ukrepih ter ravnaj v skladu z njimi.

Sistem opazovanja obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji

3. KONEC NEVARNOSTI - enoličen zvok sirene, ki traja **30 sekund** - se obvezno uporabi **po prenehanju nevarnosti**, zaradi katere je bil dan znak za neposredno nevarnost.

4. PREIZKUS SIREN - zvok sirene je enak znaku za konec nevarnosti
- se opravlja **vsako prvo soboto v mesecu ob 12. uri**.

Sistem opazovanja obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji

112 – enotna evropska številka za klic v sili

- Evropsko številko za klic v sili 112 lahko pokličete brezplačno s stacionarnega, mobilnega ali javnega telefona v vseh državah EU. Omogoča neposredno zvezo z reševalnimi službami – policijo, reševalno postajo ali gasilci.
- Nekaterе države EU poleg številke 112 uporabljajo tudi nacionalne številke za klic v sili. Vendar je številka 112 edina, na katero lahko pokličete službo za nujno pomoč v vseh državah EU ter številnih drugih državah v Evropi in po svetu.

Sistem opazovanja obveščanja in alarmiranja v Republiki Sloveniji

Sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja je namenjen zgodnjemu odkrivanju in spremljanju nevarnosti, ki pretijo zaradi naravnih in drugih nesreč, obveščanju in alarmiranju ljudi ter izvajanju in vodenju zaščite, reševanja in pomoči.

Napoved visokovodnih razmer:

[Opis stopenj nevarnosti in možnih učinkov](#)

V Sloveniji imamo skupaj 192 hidroloških postaj

POPLAVA

- **Kaj je poplava?**

Poplava pojav visoke vode, ko ta ne more več v celoti odtekat po rečni strugi in se njen presežek razlije po okoliškem zemljišču.

- Hidrologi razlikujejo pojma **poplava** in **povodenj**, ki jo hidrogeografi pomensko enačijo. **Poplava** je pogostejši in periodičen pojav (vsakoletne poplave in polave s kratko, 10 do 20-letno povratno dobo) medtem ko je **povodenj** ujma, ki se dogodi redkeje (vsakih 50, 100 let in za seboj pusti katastrofalne posledice).

Poplavna območja v Sloveniji

 ARSO VODE

Zemljevid območij Grafična napoved visokovodnih razmer

UKREPI PRED POPLAVO

- **Ne podcenjujte moči vode in bodite pripravljeni, da boste ob poplavi lahko hitro ukrepali!**
- Če živite na območju, kjer so mogoče poplave in nanje opozarjajo vremenske razmere (dolgotrajno deževje, neurje, močna odjuga), spremljajte vremensko napoved in vremenska opozorila [Agencije Republike Slovenije za okolje](#).
- Opazujte naraščanje vode v svoji okolici.
- Upoštevajte navodila pristojnih štabov civilne zaščite in reševalnih služb.

UKREPI PRED POPLAVO

- Če lahko, iz kleti in nižjih prostorov umaknite premično premoženje. V okolici hiše zavarujte predmete, ki jih voda lahko odplavi.
- Če imate čas, namažite strojno opremo, ki je ne morete umakniti pred vodo.
- Živino umaknite na višje ležeča območja in ji pripravite začasno bivališče. Poskrbite za ustrezno kakovost pitne vode in krme ter ustrezne higienske razmere. Preprečite razvoj in širitev nalezljivih bolezni pri živalih, kot je na primer vranični prisad (antraks).
- S [protipoplavnimi vrečami](#) preprečite vdor vode v stavbo (na ravni, kjer je lahko poplavljen, zavarujte vratne in okenske odprtine, svetlobne jaške, talne sifone in podobno).
- Če je vaš dom na območju, kjer lahko voda poplavi celotno zgradbo, pravočasno evakuirajte vse dobrine na varno območje k sosеду ali sorodniku. Če za to nimate časa, vzemite s seboj najnujnejše stvari (denar, dokumente, nekaj obleke, nujna zdravila) in se umaknite.

UKREPI MED POPLAVO

- <https://www.sos112.si/spletna-hisa/poplave>

- Če ste ostali v stavbi na poplavljenem območju, se umaknite v višje nadstropje stavbe. Ob sebi imejte predmet, ki dobro plava in se ga lahko oprimate (avtomobilska zračnica, plastična posoda s čepom, večji kos stiropora ali lesa). Pokličite na pomoč. Ponoči svoj položaj reševalcem nakažite s primernimi svetili.
- Če ste ostali na poplavljenem območju, se poskušajte umakniti na višje ležeče območje, ki ga voda še ni dosegla.
- Ne poskušajte prečkati vodnega toka, tudi če vam voda sega le do kolen. Vodni tok vas lahko spodnese. Ker je voda motna in onesnažena, ne vidite tal in morebitnih lukenj (dvignjen pokrov kanalizacijskega jaška).

UKREPI PO POPLAVI

- Voda, ki je poplavela območja in prostore, je onesnažena (v njej so lahko kanalizacijska voda, odpadki, trupla živali, nevarne snovi, ki različno reagirajo v vodi ali ob stiku z drugimi nevarnimi snovmi, večji predmeti, blato), zato se ob odpravljanju posledic nesreč ustrezno oblecite oziroma zaščitite in se po delu temeljito umijte.
- Preglejte stanje stavbe in poškodbe na njej. Nevarni so lahko izpodjedeni temelji, razpoke in podobno.
- Poškodbe stavbe, opreme in predmetov fotografirajte za prijavo škodnega primera.

UKREPI PO POPLAVI

- Pred ponovnim priklopom električne naprave dobro presušite. Električno napeljavo in naprave, ki so bile poplavljenе, naj pregleda strokovnjak.
- Iz poplavljenih prostorov izčrpajte vodo ter odstranite naplavine, poplavljenе naprave in opremo.
- Tla in stene teh prostorov očistite s čisto vodo in jih nato razkužite.
- Predmete, ki so bili v stiku z vodo, mehansko očistite s čisto vodo in čistili ter jih nato še razkužite. Če predmetov ni mogoče očistiti, jih zavržite.
- Sredstva za razkuževanje lahko kupite v lekarnah in trgovinah oziroma specializiranih trgovinah. Uporabljajte jih po navodilih proizvajalca. Razkuževanje (dezinfekcijo) lahko naročite tudi pri poklicnih izvajalcih.
- Očiščene in razkužene prostore redno zračite in ogrevajte. Za hitrejše sušenje lahko uporabite tudi naprave za razvlaževanje.
- Pri uporabi potopnih črpalk in drugih električnih naprav upoštevajte navodila proizvajalca. Poskrbite za varnost pred udarom električnega toka in požarno varnost.
- Ne uživajte hrane, ki je bila v stiku s poplavno vodo. Prav tako za uživanje niso primerni pridelki s poplavljenih vrtov in njiv.

SAMOZAŠČITNI UKREPI

Če vemo, da smo na rizičnem poplavnem območju in se nam je to že dogajalo, je zelo priporočljivo, da se preventivno zaščitimo že sami. Gasilci in reševalne službe vam bomo že pomagali kolikor bo v naši moči, vendar je takrat v večini primerov že prepozno in je škoda že nastala.

- <http://www.vodastop.si/>
- <https://www.prosafe.si/47-protipoplavna-zascita>
- <https://traiding.si/protipoplavna-zascita/>

Največje poplave v Sloveniji

• 1. Poplave avgusta 2023

- **Datum:** 4.–6. avgust 2023
- **Obseg:** Številni deli Slovenije – Gorenjska, Koroška, Štajerska, Savinjska, Goriška in osrednja Slovenija.
- **Opis:** Najhujše poplave v zgodovini samostojne Slovenije. Rekordne količine padavin so povzročile, da so reke (Sava, Savinja, Meža, Drava, Kamniška Bistrica, Gradaščica, itd.) prestopile bregove.
- **Posledice:**
 - 3 smrtne žrtve (1 oseba Kamnik in 2 osebi (Nizozemska) na območju Kranja
 - ogromna materialna škoda (ocenjena na več kot 10 milijard evrov)
 - uničena infrastruktura, mostovi, ceste in številne hiše
 - največje reševanje s helikopterji v zgodovini države

Največje poplave v Sloveniji

• 2. Poplave septembra 2010

- **Datum:** 17.–20. september 2010
- **Obseg:** Osrednja, zahodna in severna Slovenija
- **Opis:** Poplavile so reke Ljubljanica, Sava, Savinja, Drava, Krka in druge.
- **Posledice:**
 - 2 smrtni žrtvi
 - več kot 2500 poplavljenih objektov
 - močno prizadeta Ljubljana (Šiška, Vič, Bežigrad), Koroška, Zasavje in Notranjska

Največje poplave v Sloveniji

• 2. Poplave septembra 2010

- **Datum:** 17.–20. september 2010
- **Obseg:** Osrednja, zahodna in severna Slovenija
- **Opis:** Poplavile so reke Ljubljanica, Sava, Savinja, Drava, Krka in druge.
- **Posledice:**
 - 2 smrtni žrtvi
 - več kot 2500 poplavljenih objektov
 - močno prizadeta Ljubljana (Šiška, Vič, Bežigrad), Koroška, Zasavje in Notranjska

Največje poplave v Sloveniji

• 3. Poplave oktobra 1998

- **Datum:** 31. oktober – 2. november 1998
- **Obseg:** Predvsem porečje Soče in Vipave ter Ljubljansko barje
- **Opis:** Dolgotrajne padavine so povzročile močne poplave na zahodu države.
- **Posledice:**
 - večja škoda v Posočju in okolici Ljubljane
 - poplavljeni številne vasi, uničene ceste in mostovi

• 4. Poplave novembra 1990

- **Datum:** 1.–3. november 1990
- **Obseg:** Celotna Slovenija
- **Opis:** Zlasti v porečju Savinje in Ljubljanice.
- **Posledice:**
 - poplavljeno 2000 objektov
 - močna škoda v Celju in okolici

Petek 4.8.2023

Petek 4.8.2023

Petek 4.8.2023

Največje v svetu

Leto	Lokacija	Ocenjeno število žrtev	Glavni vzrok	Glavne posledice
1931	Reka Huang He (Rumena reka), Kitajska	1–4 milijone	Izjemno deževje, tajfuni, slabi nasipi	Najhujša naravna katastrofa v zgodovini, lakota, bolezni
1935	Reka Jangce, Kitajska	~145.000	Monsunske padavine	Obsežno uničenje mest in kmetij
1953	Nizozemska	1.835	Nevihтни val, močan veter	10 % države poplavljeno, gradnja Delta sistema
1954	Reka Jangce, Kitajska	33.000	Tajfuni, monsuni	Množične selitve, gospodarska škoda
1970	Bangladeš (ciklon Bhola)	~500.000	Ciklon in poplave ob Bengalskem zalivu	Najhujša naravna nesreča 20. stol., vpliv na osamosvojitvev Bangladeša

Največje poplave v svetu

Leto	Lokacija	Ocenjeno število žrtev	Glavni vzrok	Glavne posledice
1998	Reka Jangce, Kitajska	~3.600	Dolgotrajno deževje	Milijoni brez domov, velika škoda
2002	Srednja Evropa (Donava, Laba)	~100	Dolgotrajno deževje	Poplavljenе prestolnice (Praga, Dunaj)
2005	ZDA (New Orleans, orkan Katrina)	~1.800	Orkan, pretrgani nasipi	Ena najdražjih nesreč v ZDA
2010	Pakistan	~1.700	Monsunske padavine	20 % države pod vodo, 20 milijonov prizadetih
2021	Nemčija, Belgija	~230	Izjemno močne padavine	Poplavljenа mesta, ogromna škoda
2022	Pakistan	~1.700	Monsuni, podnebne spremembe	33 milijonov ljudi prizadetih, uničene žetve

Hvala za pozornost!